

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1193/2023
02.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Гордане Којић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА-адвоката Мирослава Лепојевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу К.бр.954/21 од 09.03.2022.године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1 бр.62/23 од 05.06.2023.године, у седници већа одржаној дана 02.11.2023.године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА-адвоката Мирослава Лепојевића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу К.бр.954/21 од 09.03.2022.године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1 бр.62/23 од 05.06.2023.године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу К.бр.954/21 од 09.03.2022.године, окривљени АА је оглашен кривим да је извршио кривично дело угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 1. КЗ, па му је суд изрекао условну осуду тако што му је утврдио казну затвора у трајању од шест месеци и истовремено одредио да се она неће извршити уколико окривљени за време од две године не учини ново кривично дело.

Истом пресудом, окривљеном је изречена мера безбедности—забрана управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од седам месеци од правноснажности пресуде. Окривљени је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка и то да плати суду износ од 5.000,00 динара на име паушала и на име средстава исплаћених из буџета суда износ од 21.129,59 динара и Основном јавном тужилаштву у Крагујевцу износ од 52.540,93 динара, на име средстава исплаћених из средстава буџета тужилаштва.

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу Кж1 бр.62/23 од 05.06.2023.године, одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Крагујевцу и браниоца

окривљеног АА, па је пресуда Основног суда у Крагујевцу К.бр.954/21 од 09.03.2022.године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљеног АА-адвокат Мирослав Лепојевић, због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9) и став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и списе предмета врати на поновно одлучивање или да преиначи наведене пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљеног АА-адвокат Мирослав Лепојевић истиче да је побијаним пресудама прекорачена оптужба из разлога што је окривљеном оптужним актом стављено на терет да је кривично дело из члана 289. став 1. КЗ извршио у стању урачунљивости, док је у изреци пресуде наведено да је кривично дело извршио у стању битно смањене урачунљивости. По оцени браниоца, оваква измена је учињена на штету окривљеног, у смислу одредбе члана 24. став 2. КЗ, када се положај окривљеног отежава искључењем института ублажавања казне, те су нижестепени судови заузели погрешан став да је оваква измена оптужбе дозвољена.

Изнете наводе захтева бранилоца Врховни суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Оптужним предлогом Основног јавног тужилаштва у Крагујевцу К.бр.692/21 од 30.11.2021.године, окривљеном АА је стављено на терет да је „дана 22.08.2021.године око 20,40 сати у ..., у ул. ..., код продавнице СЗТР „ББ“, као учесник у саобраћају на путевима, непридржавајући се саобраћајних прописа, у стању урачунљивости и уз свест о забрањености дела, тако угрозио јавни саобраћај да је довео у опасност тело и живот људи, на тај начин што управљајући путничким возилом марке „Volksvagen ...“, рег.ознаке ..., крећући се смером од школе у насељу ..., супротно одредбама чл.41 ст.2 тач. 4 и чл.187.ст.2 Закона о безбедности саобраћаја на путевима, не показујући обзир према безбедности осталих учесника у саобраћају и знајући да му предстоји вожња, ставио себе под дејство 3,54 промила алкохола у крви, при чему је био свестан да непридржавањем наведених законских одредби може да угрози јавни саобраћај, па је на то пристао, као и да оваквом вожњом може довести у опасност живот и тело људи, али је олако држао да до тога неће доћи, или да ће те последице моћи да спречи, а до чега је дошло када је у непоказавши обзир према другим учесницима, у стању потпуне алкохолисаности под дејством 3,54 промила алкохола у крви, неспособан за безбедну вожњу изгубио контролу над својим возилом, слетео са коловоза и предњом десном страном свога возила ударио у десну страну заустављено путничког возила марке „Jugo ...“ рег ознаке ..., које је од силине ударца одбачено, а у коме се у том тренутку на месту сувозача, налазила оштећена ВВ из ..., која је том приликом задобила лаке телесне повреде у виду нагњечења чела са десне стране и уганућа и истегнућа вратне кичме, чиме је извршио кривично дело угрожавања јавног саобраћаја из члана 289. став 1. КЗ.

Према садржини изреке пресуде Основног суда у Крагујевцу К.бр.954/21 од 09.03.2022.године. окривљени АА је оглашен кривим да је „дана 22.08.2021.године око 20,40 сати у ..., у ул. ..., код продавнице СЗТР „ББ“, као учесник у саобраћају на путевима, непридржавајући се саобраћајних прописа, у стању битно смањене урачунљивости и уз свест о забрањености дела, тако угрозио јавни саобраћај да је довео у опасност тело и живот људи, на тај начин што је управљајући путничким возилом марке „Volksvagen ...“, рег.ознаке ..., крећући се смером од школе у насељу ..., супротно одредбама чл.41 ст.2 тач. 4 и чл.187.ст.2 Закона о безбедности саобраћаја на путевима, не показујући обзир према безбедности осталих учесника у саобраћају и знајући да му предстоји вожња, ставио себе под дејство 3,54 промила алкохола у крви, при чему је био свестан да непридржавањем наведених законских одредби може да угрози јавни саобраћај, па је на то пристао, као и да оваквом вожњом може довести у опасност живот и тело људи, али је олако држао да до тога неће доћи, или да ће те последице моћи да спречи, а до чега је дошло када је у непоказавши обзир према другим учесницима, у стању потпуне алкохолисаности под дејством 3,54 промила алкохола у крви, неспособан за безбедну вожњу изгубио контролу над својим возилом, слетео са коловоза и предњом десном страном свога возила ударио у десну страну заустављено путничког возила марке „Југо ...“ рег ознаке ..., које је од силине ударца одбачено, а у коме се у том тренутку на месту сувозача, налазила оштећена ВВ из ..., која је том приликом задобила лаке телесне повреде у виду нагњечења чела са десне стране и уганућа и истегнућа вратне кичме, чиме је извршио кривично дело угрожавања јавног саобраћаја из члана 289. став 1. КЗ.

Из наведеног следи да је разлика у чињеничном опису у томе што је у изреци оптужног акта наведено да је окривљени кривично дело извршио у стању урачунљивости, док је у изреци пресуде наведено да је окривљени кривично дело извршио у стању битно смањене урачунљивости, док је у осталом делу чињенични опис остао неизмењен.

Исти наводи захтева били су истакнути у жалби браниоца окривљеног АА, адвоката Мирослава Лепојевића и били су предмет разматрања Вишег суда у Крагујевцу, који је у овом кривичном поступку поступао у другом степену по жалбама изјављеним против првостепене пресуде Основног суда у Крагујевцу К.бр.954/21 од 09.03.2022.године. Виши суд у Крагујевцу, као другостепени, је ове наводе оценио неоснованим и о томе на страни два, став девет своје одлуке Кж1 бр. 62/23 од 05.06.2023.године изнео јасне и довољне разлоге које Врховни суд у свему прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге и упућује.

Поред наведеног, по оцени Врховног суда, у конкретном случају није прекорачена оптужба јер је окривљени оглашен кривим да је кривично дело извршио у стању битно смањене урачунљивости, јер је и у том случају могућа примена института ублажавања казне, па самим тим окривљени није доведен у неповољнији положај, нити је оптужба прекорачена, већ је у изреку пресуде унета чињеница која је утврђена у доказном поступку.

Бранилац окривљеног указује и на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводећи да чињенични опис радње извршења описане у изреци пресуде не представља кривично дело већ прекршај, из разлога што алкохолисаност учесника у саобраћају може да буде елемент кривичног дела само када је у узрочној вези са одређеном непрописношћу поступања у саобраћају. У прилог томе, бранилац истиче да је према одредби члана 289. став 1. КЗ елеменат кривичног дела непридржавања саобраћајних прописа и услед тога угрожавања јавног саобраћаја и проузроковано последицом, па због тога кривична дела са бланкетном диспозицијом морају да имају описану повреду

одређене материјалне одредбе из закона којима се уређује поступање и безбедност у саобраћају.

Одредбом члана 289. став 1. КЗ је прописано да учесник у саобраћају на путевима који се не придржава саобраћајних прописа и тиме тако угрози јавни саобраћај да доведе у опасност живот или тело људи или имовину већег обима, па услед тога код другог наступи лака телесна повреда или проузрокује имовинску штету која прелази износ од двеста хиљада динара, казниће се затвором до три године.

Како је у конкретном случају у изреци побијане пресуде Основног суда у Крагујевцу К.бр.954/21 од 09.03.2022.године наведено да је окривљени, на описани начин, као учесник у саобраћају на путевима, непридржавајући се саобраћајних прописа, у стању битно смањене урачунљивости и уз свест о забрањености дела, тако угрозио јавни саобраћај да је довео у опасност тело и живот људи, поступајући супротно одредбама члана 41 став 2 тачка 4 и члана 187. став 2 Закона о безбедности саобраћаја на путевима, при чему је био свестан да непридржавањем наведених законских одредби може да угрози јавни саобраћај, па је на то пристао, као и да оваквом возњом може довести у опасност живот и тело људи, али је олако држао да до тога неће доћи, или да ће те последице које су у узрочној вези са стањем алкохолисаности моћи да спречи, а да је оштећена ВВ том приликом задобила лаке телесне повреде, испуњени су сви субјективни и објективни елементи кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 1. КЗ, за које дело је окривљени АА правноснажно оглашен кривим, па се због свега наведеног, супротни наводи браниоца окривљеног, изложени у захтеву за заштиту законитости а везано за повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, оцењују неоснованим.

Иако је бранилац у захтеву за заштиту законитости формално означио и повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, која представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости, у образложењу захтева, бранилац не конкретизује у чему се наведена повреда закона састоји, па по оцени Врховног суда, у овом делу поднети захтев нема прописани садржај, у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП), по налажењу овога суда, подразумева не само формално опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, па се овај суд у разматрање и оцену ове повреде није упуштао.

Са свега изложеног, на основу одредаба члана 491. став 1. и 2. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Немања Симићевић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Биљана Синановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић